

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Orožja našemu vójnemu pomorstvu!

Kakor bojen vzklík vidijo se besede, ki smo jih ravnokar napisali, kakor silen opomin v vojni nevarnosti! Ni naša krivda to. Od dne do dne razvijajo nam sedaj zborujoče delegacije sliko miru, najmerodajniši in najvišji naši poznavatelji evropskega in našega avstrijskega položaja jo dopolnjujejo, z zlatimi barvami jo krasijo, človek že ne vé, kaj bi od samega veselja počel s to harmonijo — kar pride jeden, pride drugi pa potegne preko lepe slike debelo črno črto in kakor bi trenil, proč je vsa harmonija. Dolgo let, pravijo, ne bode vojne, dolgo let smemo biti brez skrbi, toda že nekoliko hipcev potem so vsi v ognji, vsi nas uverjajo, kako moramo biti pripravljeni zoper sovražnika, in kako moramo hiteti, da se dobro preskrbimo za vse slučaje na suhem in na morji. Ali na drugi strani, kako lahko nas vzdignejo iz tega protislovja! Če jim rečemo: mir nam obetate, pa nas za vojno pripravljate, — takoj nam pridejo s klasično modrostjo in resno nas posvaré: „Si vis pacem, para bellum!“ Če si želiš miru, le dobro si pripravljaj za vojno! Hitro nas prepričajo, da je vse res, kar potrebujejo, in mi jim potem radovoljno damo to, kar zahtevajo.

Tako je tudi zadnjo soboto v Pešti v zariji miru razkrivalo sromaštvo našega vojnega pomorstva in dokazalo se je, kako je naše adrijsko pomorje slabo zavarovano in kako bi se nam slaba godila, če bi nas od morja sem prijel. Nujna pomoč se je zahtevala, hitro se more pomorstvo preustrojiti in drugače oborožiti! V tistem dokazovanju se je skoro pozabilo, da se je malo poprej bilo povedalo, da namreč v najboljšem prijateljstvu živimo z laško kraljevino na drugi strani morja — tako živo je bilo dokazovanje! To nalogo imel je novi poveljnik pomorstva baron Sterneck o priliki, ko se je odbor proračunski delegacije avstrijske posvetoval o proračunu pomorstva v svojem zborovanju zadnjo soboto.

Baron Sterneck je najprvo izjavil, da ima preustrojba pomorstva samo namen, pripraviti državi krepko obrambo. Dve nalogi ima vojsko pomorstvo: varovati in braniti mu je domače morskó obrežje, varovati in pospeševati mu je našo morskó trgo-

vino. Zato pa potrebuje dovoljno število lesenih ladij, kjer se uri v takih svojstvih in znanostih, ki jih potem uveljavijo na bojnih ladjah pred sovražnikom. Tako je tudi mogoče, da se drage vojne ladje ne rabijo brez potrebe. Da pa ladijeve mora resnično varovati in braniti domače obrežje, jasno je zategadelj, ker je potem sovražnikom branjeno, stopiti na naša tla in priti naši vojski za hrbet, ker so tako zavarovana naša tržišča ob morji in naši trgovinski brodovi pred ropom in požigom. Sovražniku je za braniti, da ni sam gospod na Adriji. Najboljše uspehe bi se doseglo s strategijsko ofenzivo, katera je nenadomestnega Tegetthofa pripravila, da je zamislil znani program za naše ladjeve. Ta program pa se ne da izvesti, ker potrebuje mnogo, mnogo denarja, in tako preustaje nam samo še strategijska defenziva. Tudi naše sedanje pomorstvo niti za defenzivo, za obrambo v vojni ni dokaj pripravno in oboroženo. Znamenito orožje v pomorski vojni sedajni čas so pomorske torpede, in sicer prvič samogibna torpeda, drugič stanoviti morski podkopi (mine). S torpedo pa se dandanes samo tedaj more krepko napadati, če se to dela urno in od mnogih strani ob enem. To se pa lahko zvršuje s torpednimi ladjami, ki so zelo urne in gibčne in, razdeljene na več flotilj, kakor roj padejo nad sovražnika. Za strategijskega odboja delj bi se tudi morske obrežje moralo razdeliti na več brambovskih okrajev, in vsak okraj bi moral imeti svojo celo flotiljo. Za obrambo obrežja od Trsta pa doli do meje bi bilo potreba štirih torpednih flotilj. Bojno ladjeve nam je neizogibno potrebno. Naša država je velevlast, sklepa zaveze, zaplete se lahko v svetovne vojske, in tu je neizogibno, da jih tudi reševati pomaga in more s svojim pomorstvom. Naše bojno ladjeve se pomanjšati ne sme, a dati mu je novega orožja, da je več vredno. Pridodati mu je tudi primerno število oglednih ladij, ki morajo imeti nenavadno brzino, dobro zalogo premoga, a morajo tudi biti prav majhne in brez velikih stroškov. V to službo bi se dale porabiti tudi brzojadre ladje trgovinskega pomorstva. Toda avstro-ogersko trgovinsko pomorstvo ne utrpi ladij, ki bi v jedni uri napravile 20 milj morskéga pota. A meriti se bode moralo tudi tukaj z drugimi državami, drugače bodo Avstrijo popolnem odrinili iz morské

trgovine. Pomorstvo, trgovinsko in vojno obojno potrebuje hitrih ladij. Prav zategadelj ukrenili so se v Franciji in v Italiji zakoni, po katerih se trgovinske ladje proti plačilu rabijo za vojsko pomorstvo. Vsega tega nam je torej treba, in če pr merjamo pomorsko moč Avstrije z močjo drugih držav na to stran, lahko nam je uvideti, da smo daleč še od zadaj.

Te misli je baron Sterneck izražal in podkrepil jih s stvarnimi ter z jasnimi razlogi v delegacije odboru. Po vsem tem je vsaj govor lahko sklepal z besedo, da bodo delegacije same uvidile, ali ne kaže: hitro, celo hitrejšo, nego-li želi vojnega pomorstva uprava, državi pripraviti potrebna branila njenega morskéga obrežja. Dvojbe ne more biti, da bi glas podadmirala barona Sternecka bil glas upijočega v puščavi. Avstrijsko državljanstvo si rado, dasi čestokrat jako težko, daje nalagati bremena, samo ako vidi, da so potrebna in da pripomorejo k ugledu avstrijske domovine in k varstvu njenih koristi v miru in v vojni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. novembra.

Avstrijska delegacija ima danes prvo skupno sejo. Na dnevnem redu so potrebščine skupnega finančnega ministerstva, najvišjega računišča, ministerstva vnanjih zadev, oziroma vojni ordinarij in peticijski solnogradski deželni odbor.

Tirolski kulturni svet imel je nedavno svoj občni zbor. Vzelo se je poročilo prve sekcije kulturnega sveta na znanje. To poročilo ima jako pomenljiv odstavek o agrarni postavitvi. Stalni odsek, kakor pravi poročilo, se je pridno bavil z reformo o dednem pravu na kmetih in poslal načrt o tem kmetijskemu ministerstvu. V tem načrtu se je izjavil za upejavo kmetijskih domov. Potem se priporočalo, da bi cenilci dobili kak natančnejši navod, kako ceniti. Sedaj zato ni družega navoda, kakor cenite tako, da bode mogel prejemnik posestva shajati. Ta določitev pušča preveč samovolje sodiščem in cenilcem, ki se le prerada zlorabi v kvar kmetiskemu stanju.

Vnanje države.

Prihodnje leto bodo v Rusiji nabrali 224 000 vojaških novincev, izmed teh 22.440 v kraljestvu

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Prvi del.

I.

Žalovale smo po materi, ki je bila jeseni umrla, živele smo na kmetih same s Katijo in Sonijo.

Katija je bila stara naša hišna prijateljica, guvernantka, ki je nas vse odgojila, katero sem ljubila in pomnila, kar sem pomnila začela. Sonija je bila moja mlajša sestra. Preživele smo mračno in tužno zimo na našem starem Pokrovskem domu. Vreme je bilo hladno, vetro, tako da je snega nemelo čez okna, okna so bila zmerznena in motna in skoraj celo zimo nismo nikamor šle in nikamor se peljale. Redkokdaj je kdo prišel k nam, pa kdor je prišel, ni prinesel veselja, ne zabave. Vsi so imeli žalostne obraze, vsi so govorili tiho, kakor bi se bali koga vzbuditi, neso se smijali in često so plakali, gledeč na mene, zlasti pa na malo Sonijo v črnem oblačilci. Kakor bi bilo vse v hiši čutilo smrt; žalost in smrtna groza plavali sta v zraku. Mamina soba

je bila zaprta in meni je bilo bitko, nekaj me je vlekle pogledat v to sobo, ko sem šla mimo spat.

Imela sem takrat sedemnajst let, in baš to leto pred smrtjo hotela se je mati preseliti v mesto, da bi jaz tam dovršila svojo odgojo. Zguba matere je zame bila jako bitka, pa priznati moram, da sem poleg te bitkosti, čutila tudi to, da sem mlada, lepa, kakor so mi vsi pravili in da zastoj zgubljam čas na deželi. Proti koncu zime se je to čuvstvo osamelosti ali dolzega časa tako povečalo, da nese več šla iz sobe, ne odprla klavirja, in tudi ne vzela knjige v roko. Ko me je Katija pregovarjala, da bi se česa lotila, odgovarjala sem jej: Ne ljubi se mi, ne morem, a v srci mi je nekaj reklo: čemu? Čemu naj delam, ko se tako zastoj zgublja moj najlepši čas? Čemu? In na „čemu“ ni bilo družega odgovora, nego solze.

Pravili so mi, da sem shujšala in grši postala, pa za to se tudi nese nič zmenila. Čemu? za koga? Zdelo se mi je, da ima vse moje življenje miniti v tej samoti in neznanem dolgčasu, iz katerega jaz sama nese imela moči ne želje iztrgati se. Katija se je proti koncu zime začela bati zame in sklenila je, naj stane kar hoče, vzeti me v inozemstvo. Pa za to je bilo treba denarja, me pa še vedele

nese, koliko je nam ostalo po materi in slednji dan smo pričakovale varuha, ki je imel priti in urediti naše zadeve.

— Nu, slava Bogu! rekla mi je jedenkrat Katija, ko sem kakor senca, brez misli, brez želja, hodila iz kota v kot. — Sergej Mihajlič pride, poslal je povprašat po nas in objaviti, da pride h kosilu. Razvedri se, Marička, pristavila je, — kaj bi on tako o tebi mislil? Kako ljubi vaju on.

Sergej Mihajlič bil je naš bližnji sosed, prijatelj našega očeta, če tudi je bil veliko mlajši od njega. Razum tega, da je njegov prihod izmenil naše načrte in dal nam možnost preseliti se s kmetov, navadila sem se ga že iz detinstva ljubiti in čislati, in Katija, svetujoč mi razvedriti se, je uganila, da izmed vseh znancev bi se jaz najmanj bila marala pred Sergejem Mihajličem pokazati v neugodnem svitu. Nese ga samo ljubila, iz navade kakor vsi pri hiši, začeni od Katije in Sonije, katerej je bil krstni kum, do poslednjega kočijaža, a imel je zame še posebno veljavo zaradi neke besede, ki jo je izgovorila moja mati v pričo mene. Rekla je, da tacega moža bi želela meni. Tedaj se je meni zdelo to čudno in neprijetno; moj junak je bil ves drugačen. Moj junak je bil tenek, suh, bled in otožen. Sergej

Poljskem. — Kakor se iz Varšave poroča, hoče vlada po novem letu pomnožiti število mejačev ob vsej državni granici. Povod temu je vedno množče se tihotapstvo, ki napravi veliko škodo pri carinskih prihodkih.

Rimski list „Perseveranza“ nagovarja italijansko vlado, da bi tudi ona v Afriki osnovala kake kolonije, kakor to delajo druga država. Tja bi potem lahko raztegnila svojo trgovino. Čas bi zato sedaj bil ugoden, ker so notranji strankarski boji malo potihnili in ker se, kakor kaže, več ne bodo tako pogosto menjala ministerstva. Ako pa bomo čakali, da druge vlade zasedejo vsa afriška obrežja, bode Italija gospodarsko in moralno pešala. Zato treba predreti ta železni obroč.

Francoski senat je vsprejel ves volilni zakon za senat. Zavrgel je vse nove dostavke in popravke, ki so se predlagali.

Vojvoda Chumberlandski poslal je okrožnico na vse nemške kneze in svobodna mesta, v kateri objavlja svoja dopisovanja z brunšvskim ministerstvom zaradi prestolonasledstva. Pravi, da so se pokazale težave, vsled katerih se ni mogel nastopiti vladanja. Nadalje v okrožnici odreja nemškemu cesarstvu pravico, mešati se v brunšviško prestolonasledstvo, kar nima pravice po državni ustavi. Opozarja kneze, da bi ravno tako lahko se ustavi cesarstvo mešati v nasledstvene pravice drugih nemških držav, kar bi jim gotovo ne bilo po volji. Pa kaj bode pomagala ta okrožnica. Nemški državni kancelar neče dopustiti, da bi Chumberland postal kdaj brunšviški vojvoda in druge zvezne vlade ga bodo podpirale, naj ima vojvoda še tako utemeljene pravice do prestola.

Belgijska vlada je imenovala nedavno svojega zastopnika pri Vatikanu. Papež pa hoče počakati, kako se bodo stvari razvile v belgijski zbornici, predno pošlje svojega nuncija v Bruselj. V Vatikanu se boje kakih sovražnih demonstracij proti nunciju sedaj, ko so se razmere na Belgijskem za konservativce tako neugodno obrnile.

Mej večino danske spodnje zbornice navstal je razkol. Polovica stranke si je izbrala za vodjo predsednika zbornice, Berga, druga bolj radikalna polovica si je pri osnovovala novo stranko pod vodstvom Hörupa. Ta razkol bode pa liberalcem samim škodoval, kajti omogočil bode le daljno vladanje konservativnega ministerstva.

Na Angleškem ponehava razburjenost zaradi volilne reforme. Poslednja debata o tej zadevi v spodnji zbornici je pokazala na obeh straneh pripravljenost k sporazumenju. Kako bode ukrenila v tej zadevi zgornja zbornica, se še ne ve, pa vender je nekaj upanja, da se bodo udali konservativni lordi.

V Tripolisu je patrola zaptijev s silo udrila v italijansko šolo, zaprla šolskega slugo in ga pretepala. Laški konzul se je na ukaz Mancinija pritožil pri vladi. Ta mu je naznanila, da je korporala one straže dela v ječo, druge krivce pa izročila sodišču.

„République Française“ dobila je neko pismo iz Massanaha, iz katerega se razvidi, da so razmere v Sudanu jako slabe. Vsi dosedaj Angležem verni rodovi poleg Rudečega morja do Kassale so se pridružili Mahdiju. Iz tega sklepa ta list, da je najbrž Gordon res premagan in je razburjenje ob Rudečem morju le posledica Mahdijeve zmage. — Angleška vlada pa ne verjame, da bi bil Gordon ujet in Carl of Granville je pred par dnevi izjavil pri nekem banketu, da se nadeja, da se bode v Sudanu kmalu vse na bolje obrnilo.

Dopisi.

Iz Zagreba 9. nov. [Izv. dop.] (Strossmajerjeva slavnost.) (Konec.) Po končani slavnosti seji se je odprla galerija slik. Vse drugo

Mihajlič bil je človek ne več mlad, visok, tršat in, kakor se mi je zdelo, vedno vesel; pa vender so mi te besede ostale v domišljiji in že pred šestimi leti, ko sem imela najstarejši let, in me je on tikal, igral z menoj in me nazivljaval deklico-vijolico, sem marsikdaj ne brez strahu vprašala samo sebe, kaj bi storila, ko bi se on hotel ženiti pri meni.

Pred kosilom, h kateremu je Katijo pripravila še smetanasti kolač in špinacno omako, je prišel Sergej Mihajlič. Videla sem skozi okno, kako se je pripeljal k hiši v malih sanjah, in ko se je zavil okrog ogla, hitela sem v vsprejemno sobo in hotela sem se vesti, kakor bi ga ne bila prav nič pričakovala. Ko sem zaslišala v predsobi ropot nog, močen njegov glas in korake Katijine, nsem mogla strpeti, in šla sem mu sama naproti. On je, držeč Katijo za roko, glasno govoril in smijal se. Ko je zagledal mene, ustavil se je in nekaj časa gledal me, ne da bi se mi bil priklonil. Jaz sem bila v zadregi in čutila sem, da sem zarudela.

— Ob, ali ste vi? rekel je po svoji prijaznej in priprostej navadi, raztegnil si je roki in šel k meni.

— Ali je mogoče, da ste se tako premenili! kako ste zrasli! Lejte vijolico! postali ste cela roža.

nadstropje je odločeno za slike, katerih so že zdaj vse dvorane skoro polne, ker jih je vseh 275. Razstavljene so po najnovejšem načinu, tako umetno, da odsev vnanje svetlobe nikjer ne moti gledalca. Večinoma so cerkvenega značaja, pa tudi od slavnih sedanjih slikarjev nahajajo se nekateri umotvori. Darilo Strossmajerjevo je negledé na gmetao stran — cenijo se slike na pol milijona goldinarjev — največje vrednosti za Zagreb, ker je s tem pridobil galerijo, kakeršne mnoga večja mesta nemajo, in sploh prvo znamenitejšo galerijo na slovanskem jugu. Strossmajer sam vodil je goste pri ogledovanju slik in s svojimi duhovitimi opazkami pri posamičnih slikah kazal, da je mojster tudi na estetičnem polju.

Ob 2. uri sta bila slavnost banketa pri gosp. baronu Vrančani in pri „Carji“. Gospod baron je namreč Strossmajerju na čast povabil nekoliko različnih oseb Zagrebških in vnanjih, vseh vkupe 24 k obedu. Mej povabljenimi so bili: škofa Poslović, Hranilović, sekcijška šefa Vončina in Stanković, grof Gjuro Jelačić, brat slavnega pokojnega bana, že 80 let star, pa še krepak, Rački, Veber in drugi člani akademije in profesorji, od Slovencev pak dr. Vošnjak in V. Petričić. Ob istem času je tudi Zagrebško meščanstvo priredilo banket pri „Avstrijskem carji“ za 70 oseb. Tam so bili Slovenci zastopani po gg. Hribarji in dr. Zarniku. Gg. dr. Moše in Geba sta se že bila odpeljala. Pri obeh banketih seveda ni manjkalo napitnic in govorov ter sta se še le proti 5. uri končala.

Konec prekrasne slavnosti vršil se je dostojnim načinom na strelišči. V veliki električno razsvetljeni dvorani zbralo se je nad tisoč odličnega občinstva h koncertu. Strossmajerju na čast prirejenem po pevskih društvih. Sodelovalo je „Kolo“, „Sloga“, „Hrvatska Lira“, „Radniško pjevačko društvo“ in orkester „Sokola“. Pele so se izključno le skladbe domačih umetnikov: Lisinskega, Kuhčea, Eisenhutha, Majera in J. pl. Zajca. Vse točke izvajale so se uprav dovršeno in uvideli smo, da so Hrvati na glasbenem polju izvrstno napredovali in da bode slovenskim pevcem vse sile napeti, ako hočejo, da ne bodo zaostajali. Posebno pohvalo želi so tamboraši „Hrvatske Lire“ in počastil jih je celó vladika Strossmajer s svojim priznanjem. Ko se je izpela Zajčeva prelepa kantata, pričel je komers in plesni venček, ki je baje trajal do pozne ure, pri katerem pa nismo bili več prisotni, ker smo morali misliti na odhod.

Končana je tedaj slavnost, katera je pokazala vsemu svetu, da hrvatski narod v kulturnem oziru z brzimi koraki napreduje in da Zagreb razume svojo nalogo: da bode naravno središče ne le za Hrvate, ampak zlasti tudi za slovenski narod. Pri tej slavnosti združili sti se najimenitnejši stranki, nezavisna in stranka prava, da odslej skupno delati v prid naroda. Gotovo bode to imelo najboljše nasledke za narodni razvoj. Kar se tiče sedanje vladne, ali kakor se ona imenuje, narodne (?) stranke, nima v narodu nobene podlage, niti najmanjšega spoštovanja. Le volilni red, po katerem je volilno pravo za davkoplačevalce silno omejeno, dočim vsak uradnik voli, je združen z znanimi madjarskimi sredstvi pri volitvah tej stranki, katere glavni reprezentantje so koristno- in službolovci, pomagal do večine.

Prijel me je s svojo veliko roko za roko, stisnil jo tako krepko, tako pošteno, da me je skoraj zabolelo. Mislila sem, da bode poljubil mojo roko in nagnila sem se k njemu, da on mi je še enkrat stisnil roko in pogledal me naravnost v oči s svojim trdim in veselim pogledom.

Šest let ga nsem videla. On se je mnogo premenil, postaral, počrnel in porasel po bradi, kar se mu pa ni lepo podajalo; pa imel je še isto prosto obnašanje, odkritosrčen pošten obraz s strogimi potezami, umne blesteče oči in prijazen, prav detski smehljaj.

Čez pet minut prenehal je biti gost, in postal je svojec za nas, celo za služabnike, ki so s svojo uslužljivostjo kazali posebno veselje, da je prišel.

Vedel se nikakor ni tako kakor sosedje, ki so prihajali k nam, ko nam je umrla mati, kateri so smatrali za dolžnost plakati sedé pri nas; on je ravno narobe bil zgovoren in vesel in niti besede ni spregovoril o materi, tako da se mi je z začetka ta ravnodušnost zdelo čudna in celo neprilichna s strani nam tako bližnjega človeka. Pa pozneje sem razumela, da to ni bila ravnodušnost, ampak iskrenost, in bila sem hvaležna za njo. Zvečer je Katija nam servirala čaj na starem mestu v salonu, kakor je to

Zagreb se je v poslednjih dvajsetih letih izredno povečal in prerodil. Vsled svoje srečne lege se lahko razprostira v ravnini proti Savi in ni mu treba štediti s prostorom za trge in nove ulice. Zagrebški mestni zastop pa tudi razume svojo nalogo, da se ne sme ustrašiti stroškov, s katerimi se daje mestu prijetnejše lice, se skrbi za zdravje in tako privabi naseljence. Omenim le vodovoda, Zrinjskega trga, vseučilišča, akademije in najnovejšega dela: novega pokopališča. To je vse mesto stalo velike svote, pa pripomoglo, da se Zagreb tako sijajno razvija.

Kar se tiče političnega gibanja, čuti se madjarska vlada ne toliko v javnem življenju, kakor v pritisku na narodne časke, „Sloboda“ se skoraj vsaki dan, „Pozor“, pa po večkrat na teden konfiskuje. Na kolodvoru se noben hrvatski list ne sme predavati. Zdaj so tudi porote za časniške prestopke odpravili. Toda s tacimi silnimi sredstvi se le malo časa vlada in Hrvatje bodo prestali tudi to dobo, kakor so Rauchovo.

Iz Šmarija pri Jelšah 10. novembra. [Izv. dop.] (Graško-nemška „pravičnost“ in — slovenska mlačnost.) Včeraj godil se je tukaj nekakav poskus, če bi se dala ustanoviti za Šmarijski okraj „kmetijska podružnica“. Od katere strani je prišla inicijativa temu koraku, ne vem; naj vam povem samo faktum. Iz Gradca prišel je bil nekog g. Müller, baje tajnik deželne kmetijske družbe. Ko se je bilo v Jagodičevi gostilni zbralo precejšnje število poslušalcev, nagovori jih tukajšnji nadučitelj g. J. v našem jeziku ter dostavi, da bode glavni govor govoril Müller — nemški! G. Müller res ustane in govori vprico samih Slovencev, izmed katerih pa gotovo 9 desetini ni znalo nemški, v nemškem jeziku! Izpovedal je sam, da ne umeje našega „idijoma“. Njegov govor je potem g. J. poslušalcem poslovenil.

Ne moremo odreči se nagnen, u svojemu, da ne bi izjavili svoje misli in vprašanja do slavne dež. kmetijske družbe in do — Šmarijskih veljakov.

Na Štajerskem nas je do 400.000 Slovencev in teh naš Gradec, glavno naše mesto, čestokrat neče poznati, neče vedeti za nje! Kmetijska družba štajerska je štajerska, deželna, torej tudi za 400.000 Slovencev; in vender pride od te družbe mej nas mož, ki sam pravi, da nas ne umeje. Izgovor, da tam v Gradcu nemajo slovenščine veččega človeka, jalog je in ničev, ker nismo mi Slovenci zaradi kmetijske družbe na svetu, ampak baš narobe! Slučaj ta, da naša kmetijska družba pošilja slovenščine nezmožne ljudi mej nas, ni prvi, ki smo ga včeraj tukaj videli. Kdor čita „Slov. Gospodarja“ in „Slov. Narod“, vedel bode, da se je tako godilo že po drugod, na pr. v Kozjem, Brežicah itd. To je baš tista nemška „pravičnost“, ki jo na vsakih deset korakov srečujemo mi parija — Slovenci!

Je-li se iz Graško-Šmarijske moke spekel včeraj kruh, povedati vam Vaš dopisnik ne more, ker ga je nemška pridiga g. Müllerja tako — naidušila, da je raje ostavil meeting. Ako pa se je kaj zgodilo, vsekako bode imelo dete, ki je prišlo na svet z asistenco Graško-nemškega accoucheurja, nemški obraz in nemško lice in to v okraji, ki hoče

bilo v navadi, ko je mati žvela; me dve s Sonjo useli sva se okolu nje; stari Gregor prinesel mu je očetovo pipo, ki jo je našel nekje, in on začel je hoditi gori in doli po sobi.

Koliko strašnih premen v tej hiši, kaj misliš! rekel je, ter se ustavil.

— Da, rekla je Katija z vzdihom, pokrivši samovar s pokrovom, pogledala ga je, in skoraj se zajokala.

— Vi, mislim, pomnite še svojega očeta? obrnil se je k meni.

— Malo, odgovorila sem.

— Kako bi lepo bilo, ko bi on še živel, spregovoril je tiho in zamišljeno gledeč na mojo glavo nad mojimi očmi. — Jaz sem jako ljubil vašega očeta, pristavil je bolj tiho in meni se je zdelo, da so se mu oči bleštele.

— In zdaj je Bog njo vzel! rekla je Katija, položila prtič na čajnik, izvlekla robec in začela jokati se.

— Da, strašne premene v tej hiši, ponovil je on in obrnil se proč. — Sonja pokaži igrače, pristavil je čez nekoliko časa in šel je iz sllona. Z očmi polnimi solz, pogledala sem na Katijo, ko je odšel.

biti eminentno slovenski! Pa krivico bi delali slavni kmetijski družbi, ako bi nji sami vse zasluge za nemško propagando prisojali! Veliki del teh „zaslug“ imajo naši „prvaki“ po naših občinah in okrajnih zastopih baš zato, ker se svoje narodnosti grozno zavedajo in pa, ker so napram Nemcem do skrajnosti tolerantni!

Ceterum censeo: Na jedni strani morajo naši gg. poslanci kaj ukreniti, da nas bodo v Gradci bolj poznali (ne, kadar je treba šteti, takrat smo jim že znani!) tudi, kadar terjamo svoje pravo!

Na drugi strani pa si morajo naši „merodajni“ krogi namestu „lipovine“ druge les za svoj národni les izbrati; lipovina v bodoče z grčavo hrastovino ne bo mogla konkurirati!

Mi bomo samo, ako bomo hoteli biti!

Iz Doblič pri Črnomlju 10. novembra. [Izv. dop.] Dne 9. novembra t. l. smo tukaj v Dobličah na slovensko kočevske meji novo, od visoke vlade potrjeno čitalnico, sedaj četrto na Belokranjskem, odprli. Za predsednika bil je voljen ustanovitelj taiste g. Anton Kupljen, c. kr. beležnik v Črnomlju, za denarničarja g. Janko Šveiger; v odbor pa gg.: Matija Vertin, Jožef Hrela, Miha Kraker in Matija Strukelj. Po volitvi vrstili so se govori in napitnice, zatem ples in obče veselje. Bog dej, da bi se čitalnica razcvetela in obilo dobrega sadu rodila in v to ime Bog pomози in sreča junačka!

Domače stvari.

— (Priznanje.) Ljubljanskemu veteranskemu društvu izrazil je poveljnik tretjega voja F. Z. M. baron Kuhn, v posebnem dopisu svojo zahvalo in priznanje, da se je oglasilo 57 veteranov, ki bodo razen kolone rdečega križa oskrbovali bolne in ranjene vojake tudi po bolnicah, ki se bodo v ta namen v slučaju vojne ustanovile na južnem in Rudolfovem kolodvoru in v Kolizeji.

— (Občni zbor kranjske kmetijske družbe) ne bode letos, kakor navadno, meseca novembra v sredo po velikem sejmu sv. Elizabete, ampak, kakor je sklenil centralni odbor v zadnji seji, še le tekom meseca januarja p. l.

— („Ljubljanski pohajkovelec“) nam piše: Kdor, kakor jaz, pohaja po Ljubljani, je marsikdaj vesel, ko zagleda kako novo zgradbo, še večkrat pa nevoljen, ko vidi tu pa tam kako starikavo hišo, stare lesene mostove in primitivne ograje, kakeršne bi ne bile umestne niti v zadnji gorske vasi. Taka ograja je ob Resljevi cesti, in ta ograja je, kakor se mi je pravilo, celo mestna, ostanek nekdanje Urbasove hiše. Bog vedi, kaj je uplivalo, da se te grde „planke“ že davno neso odstranile, skoro bi mislil, da so se pustile zaradi lepšega, ali pa v spomin. Slavnemu odseku za oplešanje mesta polagam na srce, naj si to ograjo vender pri priliki ogleda. Prepričan sem, da bode takoj kaj ukrenil, če ne drugega vsaj to, da bode takoj poslal po fotografa, da napravi par podob, katero potem pošljemo v kako razstavo, ali pa v nemške ilustrovane liste.

— Kako dober prijatelj je! rekla je ona.

In res, kako toplo in dobro mi je delo sočutje tega tujega in dobrega človeka.

Slišali sva, kako se je Sonija smijala in z njim begala sem ter tja. Potem sva slišali, kako se je usel za glasovir in s Sonijinimi prsti začel biti po tipnicah.

— Marija Aleksandrovna! zaslísal se je njegov glas, pojdite semkaj in zasvirajte kaj.

Meni je prijetno bilo, da mi je on tako prosto in prijazno zaukazal, ustala sem in šla k njemu.

— Tu zasvirajte, rekel je, ko je odprl zvezek in pokazal na Bethovena adagio-sonato quasi una fantasia. — Bomo videli, kako igrate, pristavil je in odšel s kozarcem v kot sobe.

Ne vem, zakaj sem čutila, da mu ne morem odreči in izgovajati se, da slabo igram; pokorno sem se usela za glasovir in začela sem svirati, kakor sem umela, če tudi sem se bala sodb, dobro vedoč, da on razume in ljubi glasbo. Adagio bil je v tonu tega čuvstva, ki me je spominal razgovora za čajem, in igrala sem, zdi se mi, še dosti dobro. Scherzo pa me ni pustil igrati. „Ne, tega ne igrate dobro, rekel je, stopivši k meni, pustite to,

— („Ob agrarnem vprašanji.“) Gospod dr. Josip Vošnjak, ki se je v zadnji čas s posebno vnetostjo začel pečati z materijalnimi vprašanji, spisal in založil je pod omenjenim naslovom prav lično, 80 strani obsežajočo knjižico, ki je kot ponatis iz letopisa „Matice Slovenske“ ravno kar prišla na svetlo, in katere bode vesel vsak, kdor jo dobi v roke. V njej podaja nam pisatelj plod svojih obširnih in temeljitih študij na agrarnem polju, to pa tako prijetnim in preglednim načinom, da je knjiga izredno poučna, ob enem pa zabavna in da moramo vsacemu, kdor se želi poučiti o agrarnem vprašanji, ki je sedaj na dnevnem redu, le toplo priporočati, da jo pazno prečita. Knjižica je razdeljena v naslednje odstavke: I. Uvod. II. Zgodovinske opazke. III. Agrarni zistemi. 1. Nemejena osebna gruntna lastnina. a) Romanske države. b) Germanske države. c) Avstrija. 2. Skupna gruntna lastnina. a) Ruski „Mir“. b) Jugoslovanska zadruga. 3. Omejena osebna gruntna lastnina. a) Amerikanski „Homestead“, b) Kitajski „Tien-minn“, c) Indijski „Ryot“, d) Hanoveranski „dvori“, angleški „Entails“ in „fideikomis“. IV. Sklep in konec. Iz teh nadpisov je že razvidno, da je vsebina vsestranska in mikavna in da je g. pisatelj proučil in uporabljal vse važnejše proizvode obširne agrarne literature. Kjer mu slednja ni zadostavala, vedel si je pridobiti zanesljivih poročil od osebnih prijateljev, kakor od gospoda A. Bezenška v Sofiji, gospoda Davorina Jenka v Belem gradu, gospoda dra. Kopača v Zagrebu. Strokovnjakom se bode knjižica morebiti prekratka zdela, a nam je popolnem po godu, kajti ravno v tej obliki je najbolj prikladna za širše občinstvo in smelo trdimo, da se knjižice, kakeršna je „Ob agrarnem vprašanji.“ zelo redke, da si je g. dr. Vošnjak s tem spisom stekel posebno zaslugo. Ker knjižica ne bode posebe na prodaj, ampak pride le članom „Matice Slovenske“ v letopisu za l. 1884 v roke, je ta proizvod ob enem vabilo, da se kdor še ni Matičar, oglasi in plača letni donesek.

— (Družba sv. Mohorja) razpošilja za 1884 l. družabnikom svoje knjige in te so: 1. Kolendar za leto 1885. 2. Občna zgodovina za slovensko ljudstvo. Spisal Jos. Starč, kr. profesor v Zagrebu. 3. Cecilija: Cerkevna pesmarica. Po naročilu „Cecilijinega društva v Ljubljani“ uredil Anton Förster. II. del. 4. Slovenski Pravnik. Pouk o najpotrebnejših zakonih. Spisal dr. Ivan Tavčar v Ljubljani. II. snopič. 5. Miklova Zala. Povest iz turških časov. Spisal dr. J. Sket. 6. Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina Jožefa. Popisal Janez Volčič. III. snopič. Družabniki pač morejo biti zadovoljni s temi knjigami, kajti toliko knjig in s tako mnogovrstno zanimivo in poučno vsebino ne razpošilja nobeno drugo društvo svojim članom.

— (Krvavci,) to je anarhisti, Ljubljanski prijaviteli so proti delegiranju Celovške porotne sodnije priziv. Vsled tega se utegne stvar toliko zavleči, da bode končna obravnava morebiti še le prihodnje leto meseca januarja ali v Celovci ali, če priziv prodre, v Ljubljani.

— (Slovensko pevsko društvo.) Zaradi zaprek, na koje se poprej niti mislilo ni, mora se

a prvo ni bilo slabo. Vi, kakor se vidi, razumete glasbo. Ta zmerna pohvala me je tako razveselila, da sem zarudela. Prijetno mi je bilo, da prijatelj in tovariš mojega očeta na samem govori z menoj tako resno, a ne več kakor z otrokom. Katija je bila odšla, Sonijo spraviti spat, in bila sva sama v sobi.

Pripovedoval mi je o mojem očetu, kako se je sešel z njim, kako veselo sta živela, ko sem še jaz sedela za knjigami in igračami; in oče moj se mi je v tem pripovedovanju pokazal priprostega in milega človeka, kakeršnega še nesem poznala do tedaj. Povpraševal me je tudi o tem, kaj jaz ljubim, kaj čitam, kaj mislim delati, in dajal mi je svete. On sedaj zame ni bil več šaljivec in veseljak, ki me je dražil in delal mi igrače, ampak resen človek, priprost in ljubeč, h kateremu sem jaz nehote čutila simpatije in spoštovanje. Meni je bilo lahko, prijetno in poleg tega sem čutila neko neprostovoljno bojazljivost, ko sem govorila z njim. Bala sem se za vsako svojo besedo, rada bi bila zaslužila njegovo ljubezen, katero sem dozdej imela samo zato, ker sem bila hči svojega očeta.

Ko je Katija spravila Sonijo v postelj, pridru-

I. veliki zbor za teden dnij preložiti. Zborovanje se bode torej po istem dnevnem redu, kakor ga je že „Slovenski Narod“ priobčil, vršilo dne 23. novembra t. l. v Mariborski Čitalnici. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Zvečer istega dne pa priredi osnovni odbor v dvorani zur „Stadt Wien“ pevski zbor s sledečim sporedom: I. A. Nedved: Pozdrav — moški zbor s samospévom za bariton. II. A. Leban: Slovenska deklica — mešani zbor. III. Hajdrih: Pri oknu sva molče slonela — četverošpév. IV. D. Jenko: Na moru — moški zbor. V. F. S. Vilhar: Pod oknom — mešani zbor s samospévom za sopran. VI. Dr. B. Ipavic: Savska — moški zbor. VII. A. Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnj — mešani zbor s samospévi za tenor, bariton in bas in spremljevanjem orkestra. Mej posamičnimi točkami bode svirala in VIII. točko bode spremljevala vojaška godba 47. pešpolka. Začetek točno ob 8. uri.

Osnovni odbor slov. pevskega društva.

— (Vlak je povozil) danes zjutraj mej 5 in 6. uro, na tiru tik Tshinkelneve tovarne neznanega delavca, kateri je ali v pijanosti ali s samomornim namenom skočil pod vlak, ki mu je odtrgal obe nogi in ga tudi na glavi teško poškodoval.

— (Tatvine.) Včeraj po noči proti 9. uri hotel je neznan tat na mitnici na Karlovski cesti skozi okno ukrasti nabrano mitnino. A mitničar ga je prepodil. Ob 11. uri pa se je tat povrnil in ukral iz stražnice na drupi strani ceste stražniku suknjo, v kateri je bilo 4 gld. denarja. Sreča, da ni bil stražnik več v suknji, sicer bi bil tat morebiti še njega odnesel.

— (Ulomil) je včeraj po noči neznan tat v branjarijo Franceta Dolarja v Travnjskih ulicah. Dasi je bilo v prodajalnici žganih pijač v izobilji, si je kot veščak vender privoščil samo pol litra brinjevca. Ta skromnost se ne dá drugače tolmačiti, kakor, da se je tat pri svojih ponočnih izletih prehladil in potreboval zdravila, ali pa, da ga je kdo mimo idočih preplašil.

— (Iz Radovljice) se nam piše: Na sv. Martina večer utonil je postaren mož ne v Savi — ampak v gnojnici gospoda okrajnega glavarja. Ker je gnojica velika in ker pot pelje tik nje, čudimo se, da naš gospod glavar, ki vender na daleč in široko vse v red denejo, neso imeli ideje — na plot, vsaj dotlej, da dobimo plinovo razsvitljavo.

— (Izprazneni) sti dve svetniški mesti pri c. kr. nadsodnji v Gradci. Prošnje do 30. t. m.

Razne vesti.

* (Statistika finančne straže 1883. leta.) Računski oddelek finančnega ministerstva je sestavil in ravno zdaj na svetlo dal statistiko o stanju in delovanju finančne straže po deželah v državnem zboru zastopanih za 1883. l. Iz te statistike razvidimo, da je lansko leto znašala dolžina carinske črte, katero je nadzorovalo 8150 finančnih stražarjev (za 160 mož več nego 1882. leta), 7790 km. Potrošilo se je za stražo 356.438 gld. Zasledili so lansko leto finančni stražarji 57.376 prestopkov, vsled katerih bi se bila carina na pristojbinah oškodovala za 328.107 gld. Zasačili so pri tihotapstvu 201.148 kgr. tabaka, 2.074.504 smodke, 1.139.343 kgr. tabačnih zelišč in 40.549 kgr. soli. Tihotapstvo se je pomno-

žila se je nana in začela je tožiti o mojej apatiji, o katerej jaz nesem nič omenila.

— Tedaj mi najglavnejšega ni povedala, rekel je smeje in očita je zmajoč z glavo.

— Kaj bode pripovedovala, kar je dolgočasno in kar bode prešlo. (Meni se je res zdelo zdaj, da preide moja otožnost, da je že prešla ali pa, da je nikoli ni bilo).

— To ni dobro, če ne znamo prenašati osamelosti, — rekel je — mari neste izobrazena gospica? —

— Seveda da sem izobrazena, odgovorila sem, smeje se.

— Ne, slaba gospica je, katera je le tedaj živa, kadar jo občudujejo, a ko je sama ostala, je kar obupala, in nič jej ni bilo milo; vse to le samo, da se pokaže, nič pa zaradi nje same.

— Lepo mislite o meni, rekla sem samo zato, da sem kaj rekla.

— Ne! pregovoril je on po kratkem molčanju; — vi neste zastoj podobni svojemu očetu, vi imate, — in njegov prijazen pogled se mi zopet dobrika in me spravlja v veselo zadrego.

(Dalje prih.)

žilo za 1559, kratenaje davščin pri užitninskih črtah za 966 slučajev proti 1882. letu.

* (Gimnazijalec — bankovec ponarejalec.) Kakor poroča uradni list Levovski, je 10 t. m. policija zaprla 19letnega dijaka 7. gimnazijalnega razreda v Levovu Eduvarda Tyszerskega radi ponarejanja bankovcev. Mladi učenec, katerega so pri menjanju desetaka prijeli, je pri preiskavi izjavil, da se peča s ponarejanjem javnih upnih papirjev že od početka meseca septembra t. l. in da je spravil v promet do sedaj pet taci ponarejenih bankovcev.

* (Slavni kemik Liebig) je nekdanji v družbi pripovedoval: Ko sem še kot profesor služboval v Giesenu, pride jedenkrat kmet v mesto, noseč v košku jajca na prodaj. Nesreča hoče, da se mu nekaj — najbrže klopotev pobije in jajčina vsebina razlije po mošnjičku, v katerem je hranil denar za davke. Ko kmetič odpre mošnjiček, vidi, da so vsi srebrni denarji vsled zvepleno-vodenika, ki se v smrdljivih jajcih ali klopoteh nahaja, očrneli. Tacega denarja pa davkar nikakor ni hotel vzeti. Kmetič je bil v veliki zadregi. Šaleč se, mu nekdo na to svetuje, naj ide v ono-le hišo, kjer stanuje mož, ki ume takšen denar zopet pobeliti. Kmetič pride k meni in ustopivši v moj laboratorij, vpraša: „Ste li vi oni mož, ki zna črne denarje zopet pobeliti?“ — Ulil sem nekaj kislin na denar in v malo minutah zopet dal nazaj belo-srebrni denar začudenemu kmetu, kateri me vpraša: „Koliko sem dolžan?“ — „Nič, dragi moj!“ — „No, no, nikar se ne sramujte, le povejte! kolikor zahtevate vse rad plačam!“ — „Jaz ne zahtevam prav nič!“ — „No,“ zakliče veselo, segajoč v žep, „tedaj vam položim tu-le jedno desetko, za katero kupite svojemu hlapcu tam-le žganja.“ — „Moj hlapec pa, tako konča Liebig svojo pripoved, „ni bil nihče drugi, nego moj asistent, pozneje tako odlični kemik dr. Otto.“

* (Dve kurji jajci spravili župana ob službo.) Nek dovtipnež v Reggio na Laškem je pred kratkim zgodaj nekega jutra položil pred hišne duri neke tamošnje hiše dve jajci, jedno belo in jedno počrnelo in potem vzbudil speče hišne prebivalce, rekoč: „To sti — kolere jajci“. Lahkoverni ljudje so mu verjeli in vsi prestrašeni poslali po župana. Liberalni župan zaukaže takoj zavarovati hišo s karabinjerji in se posvetuje s temi in mestnimi svetovalci, kako odstraniti kolere jajci. Modri možje so ukrenili, da se vzame dolg drog, z njim spraviti jajci v mrežo, vržeti v globoko jamo in uničiti z živim apnom. Ta pameten ukrep se je precej izvršil. A višja oblastnija, začuvši to neumnost, je takoj zaukazala županu, ostaviti uradno službo. Župan se je izgovarjal, da jeden mož ne more spametovati vseh bedakov po vsej krajini. A kljub temu pametnemu ugovoru je oblastnija čudnemu možu odvzela županstvo in ga pahnila mej njegove somišljenike — priproste nevedneže.

* (Uzoren in vesten čitatelj.) Ko je markiz d' Argens, ljubljene Friderika Velikega, svoje lettres juives (židovska pisma) na svetlo dal, ga prosil nek dvornik naj mu jih za nekaj časa posodi. D' Argens mu izpolni željo dobro vedoč, kaj bo sledilo. Čez teden dni je pošlje dvornik knjigo nazaj s pismono laskavo zahvalo in s prošnjo, naj mu pisatelj pošlje tudi drugi del. Markiz je dobro poznal moža in je bil prepričan, da je dvornik le iz uljudnosti zahteval knjigo in da jo je komaj odprl. Takoj dá naslov drugega zvezka prvemu zvezku na čelo in pošlje prvi zvezek še jedenkrat pridnemu čitatelju. Zopet mine teden in pisatelj dobi zvezek nazaj z veselimi poročili, da drugi del čitatelja veliko bolj zanima nego prvi, torej prosil za tretjega. D' Argens mu pošlje zopet prvi zvezek s prištim naslovom tretjega dela in nadaljuje to smešno početje do šestega zvezka. Zdaj se pa markiz sreča z dvornikom v neke družbi in slednji pisatelja neizmerno hvali, povzdiguje in zatruje: „Jaz sem prebral vseh šest zvezkov z neizrečenim veseljem, izvrstno dopal mi je pa šesti del, ker ima kratko povnitev prvih pet zvezkov“. D' Argens se smije prikloni.

* (Ljubezniva in preskrbna soproga.) Iz Dietmannsa (v okrajih Cvetel) se poroča: Reven kočar je ležal te dni na smrt bolan v postelji in njegova soproga se je na vse zgodaj pripravljala na odhod v gozd po suhljad. Bolni mož jo lepo prosi: „Ljuba žena, ostani saj danes doma, ker je meni prav slabo in se mi dozdeva, da bom kmalu umrl.“ A preskrbna žena ugovarja rekoč: „Ne morem, moram v gozd; lej ga, s čim bom pa po zimi kurila?“ Za slučaj, če bi ti umiral, ti položim tu-le na mizo svečico in zveplenke; toda pazi, da boš, predno popolnem umrješ luč prej ugasnil, da se po ognju kaka nesreča ne prigodi. — Ko pride zvečer žena domov, je svečica že vsa pogorela in ubogi mož je bil — mrtev.

* (Analogija.) Kandidat (po dovršenih vse učiliščnih šolah): „Gospod, kako si upate se z menoj pogovarjati in še celo prepirati? Veste li, da sem bil na dveh vseučiliščih?“ — Kmet: „To nič ne dé; jaz sem imel tele, katero je tudi dve kravi sesalo in čim bolj je sesalo, tem večje tele je bilo.“

* (Nepremišljen odgovor.) Gospa: „Jurij, tako si čmeren in vedno žalosten, zdi se mi, kakor

da bi te življenje ne mikalo več, kakor da bi me ne ljubil več.“ Gospod: „Nekoliko si uganila. Moje življenje ni vredno niti vinarja ne; — tebe pa vender še zmiraj ljubim kakor svoje življenje!“

Tuji:

dne 11. novembra.

Pri Slonu: Walner z Dunaja. — Albori iz Trsta. — Scheyerling iz Grada. — Cijak z Dunaja. — Krämer iz Kočevja. — Renaldy iz Zagreba. Pri Maltet: pl. Salzer, Perutz, Pollak z Dunaja. — Schweighoffer iz Budimpešte. — Ladstätter z Dunaja. — Zimmer iz Celovca. — Laevig z Dunaja. Pri avstrijskem cesarji: Jelenc iz Tržiča.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mil.
11. nov.	7. zjutraj	747.29 mm.	+ 4.6° C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	746.59 mm.	+ 8.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	747.01 mm.	+ 6.0° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura + 6.3°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 20 kr.
Srebrna renta	82 " 50 "
Zlata renta	103 " 70 "
5% marcna renta	96 " 40 "
Akcije narodne banke	869 " "
Kreditne akcije	292 gld. 50 kr.
London	122 " 65 "
Srebro	" " "
Napol.	9 " 71 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 78 "
Nemške marke	59 " 95 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 124 " 50 "
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld. 173 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	103 " 85 "
Ogrska zlata renta 6%	123 " 10 "
" papirna renta 5%	93 " 60 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	89 " 20 "
Dunava reg. srečke 5%	104 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115 " 70 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	122 " 40 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	109 " 25 "
Kreditne srečke	105 " 25 "
Rudolfove srečke	100 gld. 178 " 25 "
Akcije anglo-avstr. banke	10 " 18 " 25 "
Tramway-društ. velj.	120 " 105 " 60 "
	170 gld. a. v. " 212 " 90 "

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. novembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	50
Rež,	5	20
Ječmen	4	55
Oves,	3	9
Ajda,	4	71
Proso,	5	53
Koruza,	5	40
Leča	8	—
Grah	8	—
Pišče	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	85
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	82
Speh frišen	—	58
" povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	84
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	64
Svinjsko	—	56
Kostrunovo	—	31
Pišče	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	1	69
Slama,	1	60
Drva trda, 4 kv. metre	7	60
" mehka, "	5	20

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze prisrčnega sočutja o dolgej bolezni in smrti najinega sina, oziroma brata

JULIJA MURGÉL-a,

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo predragega ranjencega k večnemu počitku in za darovane vence izrekava vsem, zlasti prečastitej duhovščini, gospodom uradnikom itd. najiskrenejšo zahvalo.

V Velikih Laščah, 10. novembra 1884.

Julij Murgél, Irma Murgél,
c. kr. okr. sod. pristav, sestra.
oče. (732)

Dr. Spranger-jevo zdravilno mazilo

jemlje takoj pekočino in bolečine vsem ranam in bulam, zabranjuje divje meso, izvleče vsaka ulesa brez razmečalnega sredstva in brez rezanja skoraj brez bolečin. V kratkem času ozdravi prsnege raka, krvava ulesa, zastarane poskodbe na nogah, zanohtnice, ozebljine, prisadne rane, razpokane roke itd. Hitro pomaga pri kašlju, dušivnemu kašlju, difteritidi, trganju, bolečinah v križi, revmatizmu v členkih. Dobiva se škatljica po 30 kr. pri lekarnarji J. Swobodi, v Ljubljani, na Prešernovem trgu. (715—1)

Zahvala

občinskemu tajniku Krškemu za njegovo izvanredno uljudnost. Občina je lahko nanj ponosna!

Županstvo Planinska Vas,

11. novembra 1884.

(734—1)

Mihael Salobir, župan.

Iščem

koncipijenta

s pravico postavnega namestovanja.

Dr. Josip Serbec,

advokat v Celji.

(733—1)

V Rožnih ulicah hiš št. 21 v Ljubljani
proda se:

več stružnic (hobelbanke), orodja za mizarje in podobarje, slik za križeve pote in družih slik, kakor tudi več družih stvari iz proste roke prav po ceni. (722—2)

Kovačija

na zelo pripravnem kraju, tik močno rabljene okrajne ceste, odda se s 6. februarjem 1885 pod ugodnimi pogoji za več let v najem izurjenemu kovaču, kateri se more izkazati tudi s koncesijo za podkovanje konj.

Ponudbe vsprejema in pojasnila daje Janko Vdovč, oskrbnik v Turjaku, pošta Velike Lašče. (727—2)

Služba okrajnega ranocelnika.

Služba okrajnega ranocelnika v Cerknici je izpraznjena. Cerkniški ranocelnik dobi iz okrajne blagajnice, dokler ta obstoji, letno plačo 500 gld., ter dalje priboljšek 100 gld. iz blagajnice Cerkniške občine.

Prosilci za to službo naj uložijo svoje dokumentirane prošnje do

25. novembra 1884. l.

pri tem c. kr. okrajnem glavarstvu.

C. kr. okrajno glavarstvo v Logatci,

dne 4. novembra 1884. (721—3)

Umetne (32—85)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzedni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Bracada“, 3200 ton, okoli 12. novembra.

Parnik „Surrey“, 4200 „ „ 30. „

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (697—9)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano

d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 velika steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, upliva zelo oživljuje in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejšo spričalo! !

Vše blagorodje!

Mnogo let uporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim vspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno sveža v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

Lekarna „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 4.

Vsakej v lekarni Trnkoczy kupljenej originalnej salicilnej ustne vodi in salicilnemu zobnemu prašku se zastoj priloži obširni pouk, kako zdrave (703—2) ohraniti zobe in usta